

№. Da "General-rapport" prošim pokazati vsem, ki se gani-
majo za moje delovalije doma, in n. p. g. Garrelli-jn, Murničku,
Valenta, Forster-jn itd. V Milanu 17/1879. Josip Nolli,

L'acteur slovène Josip Nolli (1841—1902) qui fut aussi chanteur d'opéra, metteur en scène, organisateur, auteur de pièces de théâtre, traducteur et publiciste débuta sur la scène du théâtre Drama de Ljubljana, puis chanta dans toutes les grandes maisons d'opéra de Madrid et Barcelone jusqu'à Moscou et Odessa. Sa collection de photos de théâtre qui se trouve au Musée du théâtre contient les exemplaires slovènes les plus anciens (datant de 1870 environ). Le rapport qu'il envoya d'Italie à l'Association dramatique, après ses succès à Milan en 1879, et qui contient des extraits de critique sous le titre plein de verve »Le rapport-général« appartient aux rares et importants documents sur le théâtre slovène de ce temps.

Poročilo o delu Slovenskega gledališkega muzeja v letu 1963

Neprimerni prostori, skromna finančna sredstva, pomanjkanje strokovnih sodelavcev, velik dotok gradiva, dolgotrajna bolezen in smrt prvega ravnatelja Janka Travna — vse to je povzročilo, da je bil Slovenski gledališki muzej, nekdanj že lepo urejen, ob začetku novega dela v septembru 1962 komaj še dostopno skladišče dragocenega, v desetletju skrbno zbranega, vendar docela neurejenega gradiva. Zato so morali biti prvi meseci novega dela namenjeni dobesedno samo pospravljanju, skoraj vse leto 1963 pa pregledovanju in sortiranju gradiva, to se pravi, pripravi tega gradiva za bodočo znanstveno obdelavo in za razstave, tako za stalno muzejsko zbirko v novih prostorih kakor za občasne prireditve doma in na tujem.

Tako smo v tem letu predvsem:

pregledali in napravili dostopno knjižnico, ki ima in naj bi imela izrazito težišče v slovenski teatralii (strokovne knjige, periodika in dramska besedila, tako tiskana kakor rokopisna), poskrbeli za kompletacije, nabavo novih del in zaščito obstoječih fondov;

sortirali arhivsko gradivo in še posebej poskrbeli za dragocene korespondence, ki jih že hrani ustanova, kakor tudi za tiste, ki naj bi jih v bližnji prihodnosti prevzela ali vsaj evidentirala;

pregledali obsežno zbirko gledaliških letakov in uredili predvsem starejše fonde ter poskrbeli za konservacijo in fotokopije, zlasti pri tistem obdobju, ko še ni bilo gledaliških listov;

uredili bogato zbirko gledaliških fotografij, predvsem portretno serijo in serijo fotografske dokumentacije predstav v vseh slovenskih gledališčih, sortirali pa ostale zvrsti (skupinske fotografije, amatersko gledališče, lutke, slovenski film, gledališke stavbe, fotokopije gledaliških dokumentov itd.);

delno pregledali filme, fotografske plošče in klišeje, jih zaščitili in, kolikor so dopuščala finančna sredstva, kopirali;

urejali vzporedno s fototeko ostale zbirke naše ikonoteke (scenske in kostumske osnutke, risbe in druga umetniška dela, načrte itd.);

uvajali nove, sodobnejše metode v delo gledališkega muzeja, predvsem z utemeljitvijo nove zbirke, fonoteke; snemali smo na magnetofonske trakove žive pred-

stave v slovenskih gledališčih, presneli del gledališkega arhiva RTV in tudi nekatere dokumente (razgovore itd.) v samem muzeju; prvi rezultat tega dela je bil Prvi intimni večer SGM v maju 1963, večer srečanj z glasovi igralcev, ki so se že poslovlili; začeli smo s sistematičnim urejanjem gledališke *dokumentacije*, t. j. vsega, kar je bilo o slovenskem gledališču in filmu napisanega v letu 1963, kasneje pa bomo vsaj kronološko uredili tako gradivo tudi za nekaj let nazaj;

sodelovali smo s slovenskim gradivom na raznih *razstavah*, predvsem na Krleževi (lani) in Nušičevi (v pripravi), sistematično pa smo že tudi pripravljali gradivo za veliko razstavo Shakespeare pri Slovencih, ki jo bo priredila naša ustanova v aprilu 1964 v Mestni galeriji, pa tudi za razstavo Shakespeare na jugoslovanskih odrih in, končno, tudi za mednarodno Shakespeareovo razstavo;

dogovarjali smo se o *prevzemu* za nas dragocenega gradiva iz drugih ustanov in o prevzemu ali *odkupu zapuščin*; doslej so bili delno realizirani dogovori o prevzemu fotografij in dramskih besedil iz Mestnega gledališča ljubljanskega, o prevzemu scenskih in kostumskih osnutkov iz delavnic SNG v Ljubljani, o prevzemu nekdanjega literarno-historičnega arhiva SNG, ki je bil še prej last Dramatičnega društva in ga od 1941. leta hrani Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, o prevzemu dela arhiva Prešernovega gledališča v Kranju, o prevzemu ali odkupu dela zapuščine Janka Travnja, Josipa Nollija in Milana Skrbinška itd.;

razmišljali smo o možnostih za stalne *publikacije* naše ustanove, namenjene objavljanju in komentiranju gledaliških dokumentov, predvsem tistih, ki jih hrani SGM — in prvi, za zdaj še skromen uspeh teh razmišljanj je prav ta zvezek naših Dokumentov.

To delo je v letu 1963 opravljala petčlanski kolektiv Slovenskega gledališkega muzeja s tremi stalnimi in dvema honorarnima sodelavcema ob podpori in razumevanju uprave Slovenskega narodnega gledališča, katerega del je za zdaj naša ustanova, pa tudi ob podpori Sklada SRS za pospeševanje kulturnih dejavnosti, ki je omogočil zlasti konservacije, magnetofonska snemanja in odkupe zapuščin.

In leto 1964 in naslednja?

Poleg sistematičnega *urejanja*, kompletiranja in konserviranja naših zbirk ter poleg priprav za *preselitev* v nove obljubljeni prostore, ki nam bodo dali pogoje za ureditev *stalne muzejske zbirke* in pogostejših *občasnih razstav* in drugih prireditev, nas čakajo v tem letu med drugim:

Shakespeareova razstava ob 400-letnici dramatikovega rojstva, razstava, ki naj pokaže naša srečanja z njim;

delo na *repertoarni bibliografiji* kot temelju za vse nadaljnje raziskovalno delo; *evidentiranje* vsega gradiva, ki bi sodilo v našo ustanovo, pa ga hranijo drugod, eventualni prevzem tega gradiva ali vsaj izdelava mikrofilmov;

izdajanje publikacij v večjem obsegu, s študijami o razvoju slovenskega gledališča, dokumenti in gradivom.

Pogoj za vse to:

poleg uresničitve načrta za nove prostore in dokončne preselitve — tudi večji krog strokovnih sodelavcev in, v zvezi s tem in z vsem prejšnjim — tudi trdnejša materialna sredstva.

Les locaux inadéquats, les ressources financières insuffisantes, le manque de collaborateurs spécialisés, l'affluence de matériaux, la longue maladie et la mort du premier directeur Janko Traven — tout cela eut pour conséquence que le Musée du théâtre, fondé en 1952 et déjà bien arrangé, ne fut en septembre 1962 qu'un dépôt de matériaux précieux, soigneusement recueillis pendant cette dizaine d'années mais pas systématisés. C'est pourquoi les premiers mois furent consacrés exclusive-

